

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.11.2017
COM(2017) 660 final

2017/0294 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την
εσωτερική αγορά φυσικού αερίου**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2017) 368 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η δημιουργία ενοποιημένης αγοράς φυσικού αερίου αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο του σχεδίου της ΕΕ για τη δημιουργία Ενεργειακής Ένωσης. Η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αερίου θεωρείται εύρυθμη όταν το αέριο κυκλοφορεί ελεύθερα μεταξύ των κρατών μελών προς τα σημεία όπου υπάρχει μεγαλύτερη ανάγκη και σε δίκαιη τιμή. Μια λειτουργική αγορά αερίου αποτελεί προϋπόθεση για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού με αέριο στην Ένωση. Δεδομένου ότι η μεταφορά του αερίου γίνεται κυρίως μέσω αγωγών, η διασύνδεση των δικτύων αερίου μεταξύ των κρατών μελών καθώς και η χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στα εν λόγω δίκτυα αποτελούν τη βάση για την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς. Είναι επίσης προϋπόθεση για τις παραδόσεις αερίου σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, τόσο μεταξύ των κρατών μελών όσο και με τις γειτονικές τρίτες χώρες. Η ΕΕ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές αερίου από τρίτες χώρες, και είναι προς το βέλτιστο συμφέρον της ΕΕ και των πελατών αερίου να υπάρχει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια και ανταγωνιστικότητα όσον αφορά τους αγωγούς από τις συγκεκριμένες χώρες.

Μολονότι το δίκαιο της ΕΕ εφαρμόζεται γενικά στα χωρικά ύδατα και στην αποκλειστική οικονομική ζώνη των κρατών μελών της ΕΕ, στην οδηγία 2009/73/ΕΚ¹ (εφεξής «οδηγία για το αέριο») δεν καθορίζεται ρητά νομικό πλαίσιο για τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, από τη διενέργεια νομικής ανάλυσης προέκυψε το συμπέρασμα ότι οι κανόνες που ισχύουν για τους αγωγούς μεταφοράς αερίου που συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ορισμού της «γραμμής διασύνδεσης», δεν ισχύουν για τους αγωγούς που εισέρχονται στην ΕΕ. Ωστόσο, υφίσταται πρακτική εφαρμογή των βασικών αρχών του ρυθμιστικού πλαισίου που καθορίζεται στην οδηγία για το αέριο σχετικά με τις τρίτες χώρες, ιδίως μέσω διεθνών συμφωνιών που αφορούν τους αγωγούς αερίου που εισέρχονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θεωρείται ότι απαιτείται στο εξής η θέσπιση νομοθετικών μέτρων προκειμένου να προσδιοριστεί και να διευκρινιστεί με σαφή και συνεκτικό τρόπο το ρυθμιστικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε όλους τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες.

Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, η οδηγία για το αέριο στο σύνολό της (καθώς και οι συναφείς νομικές πράξεις όπως ο κανονισμός για το αέριο, οι κώδικες δικτύου και οι κατευθυντήριες γραμμές, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις εν λόγω πράξεις) θα αρχίσει να εφαρμόζεται στους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των υφιστάμενων και των μελλοντικών αγωγών, έως τα σύνορα της δικαιοδοσίας της ΕΕ. Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, τις αντίστοιχες διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση τρίτων, τις ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και τη διαφάνεια. Η πρόταση θα δώσει επίσης τη δυνατότητα σε νέους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες να υποβάλλουν αίτηση εξαίρεσης από τους ανωτέρω κανόνες δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας για το αέριο. Όσον αφορά τους υφιστάμενους αγωγούς, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 36, τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των βασικών διατάξεων της οδηγίας, με την προϋπόθεση ότι η παρέκκλιση δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού, της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς ή της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση.

¹ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ, ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

Επομένως, οι αγωγοί από και προς τρίτες χώρες υπόκεινται σε τουλάχιστον δύο διαφορετικά ρυθμιστικά πλαίσια. Όταν αυτό δημιουργεί νομικά πολύπλοκες καταστάσεις, το κατάλληλο μέσο για τη διασφάλιση συνεκτικού ρυθμιστικού πλαισίου για ολόκληρο τον αγωγό είναι συνήθως η σύναψη διεθνούς συμφωνίας με την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα ή τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες. Ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, εξαίρεσης για νέες υποδομές ή παρέκκλισης για υποδομές που λειτουργούν ήδη, εντός των συνόρων της δικαιοδοσίας της ΕΕ ο αγωγός μπορεί να λειτουργεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

- **Συνοχή με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Μέσω της πρότασης, οι κανόνες που εφαρμόζονται επί του παρόντος στους αγωγούς στο εσωτερικό της ΕΕ καθίστανται εφαρμόσιμοι και στους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες. Ως εκ τούτου, η πρόταση συνάδει με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής. Συμπεριλαμβάνονται, όπου απαιτείται, πρόσθετες διευκρινίσεις προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τις τρίτες χώρες.

- **Συνοχή με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Στόχος της πρότασης είναι η εφαρμογή των βασικών στόχων της Ενεργειακής Ένωσης, όπως ορίζεται στη στρατηγική πλαίσιο για μια ανθεκτική Ενεργειακή Ένωση με μακρόπνοη πολιτική για την κλιματική αλλαγή, ιδίως όσον αφορά τη διάσταση της ενεργειακής ασφάλειας (λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους βασικούς παράγοντες της ενεργειακής ασφάλειας είναι η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας).

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση του προτεινόμενου μέτρου είναι το άρθρο 194 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), στο οποίο ενοποιούνται και διασαφηνίζονται οι αρμοδιότητες της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας. Σύμφωνα με το άρθρο 194 της ΣΛΕΕ, οι βασικοί στόχοι της πολιτικής της ΕΕ στον τομέα της ενέργειας είναι: να διασφαλίζει τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας· να διασφαλίζει τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης· να προωθεί την ενεργειακή αποδοτικότητα και την εξοικονόμηση ενέργειας καθώς και την ανάπτυξη νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· να προωθεί τη διασύνδεση των ενεργειακών δικτύων.

Η παρούσα πρόταση βασίζεται επίσης σε μια ολοκληρωμένη δέσμη νομοθετικών πράξεων που έχουν εκδοθεί και επικαιροποιηθεί κατά τη διάρκεια των τελευταίων δύο δεκαετιών. Με τον στόχο της δημιουργίας εσωτερικής αγοράς ενέργειας, η ΕΕ εξέδωσε, μεταξύ του 1996 και του 2009, τρεις διαδοχικές δέσμες νομοθετικών μέτρων, με πρωταρχικό σκοπό την ενοποίηση των αγορών και την ελευθέρωση των εθνικών αγορών αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα πρόταση θα διασφαλίσει ότι δεν υφίστανται διακρίσεις μεταξύ των διαχειριστών των αγωγών αερίου από και προς την ΕΕ και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά στους οποίους εφαρμόζεται πλήρως η οδηγία για το αέριο, όπως οι διαχειριστές αγωγών αερίου που συνδέουν διαφορετικά κράτη μέλη ή οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς εντός των κρατών μελών.

Η παρούσα πρόταση θα πρέπει επίσης να θεωρείται τμήμα μιας διαρκούς προσπάθειας να διασφαλιστεί η ενοποίηση και η αποτελεσματική λειτουργία των αγορών αερίου της Ευρώπης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στην οδηγία για το αέριο είναι αναγκαίες για να επιτευχθεί ο στόχος μιας ενοποιημένης αγοράς αερίου στην ΕΕ και δεν μπορεί να επιτευχθεί σε εθνικό επίπεδο με εξίσου αποτελεσματικό τρόπο λόγω των κατακερματισμένων εθνικών κανόνων. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι μεμονωμένες εθνικές προσεγγίσεις έχουν οδηγήσει σε καθυστερήσεις όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, οδηγώντας σε μη βέλτιστα και ασύμβατα ρυθμιστικά μέτρα, περιττές επικαλύψεις των παρεμβάσεων και καθυστερήσεις στη διόρθωση των ανεπαρειών της αγοράς². Επιπλέον, στις περισσότερες περιπτώσεις το δυναμικό των αγωγών από και προς τρίτες χώρες μπορεί να έχει επιπτώσεις στην εσωτερική αγορά αερίου και στην ασφάλεια του εφοδιασμού σε αρκετά κράτη μέλη.

- **Αναλογικότητα**

Η προτεινόμενη τροποποίηση προσανατολίζεται αυστηρά σε ό,τι είναι αναγκαίο προκειμένου να επιτευχθεί η αναγκαία πρόοδος για την εσωτερική αγορά, αναθέτοντας κατάλληλες αρμοδιότητες και ευθύνες στα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές και τους εθνικούς φορείς. Περιλαμβάνει τη δυνατότητα παρεκκλίσεων για υφιστάμενες υποδομές (δηλαδή αγωγούς από και προς τρίτες χώρες οι οποίοι θα ολοκληρωθούν πριν την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας), ώστε να ληφθούν υπόψη οι ισχύουσες πολύπλοκες νομικές δομές που ενδέχεται να απαιτούν προσέγγιση κατά περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι η παρέκκλιση δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού, της αποτελεσματικής λειτουργίας της αγοράς ή της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση.

- **Επιλογή του νομικού μέσου**

Η πρόταση τροποποιεί την οδηγία για το αέριο, βασικό στοιχείο της τρίτης δέσμης νομοθετικών μέτρων για την ενέργεια. Η επιλογή τροποποιητικής πράξης αντικατοπτρίζει τον περιορισμένο χαρακτήρα της παρούσας πρότασης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας ισχύουσας νομοθεσίας**

Το περιεχόμενο της παρούσας πρότασης περιορίζεται στην παροχή διασαφηνίσεων σε έναν τομέα όπου παρουσιάζονται αποκλίσεις μεταξύ του ισχύοντος ενωσιακού δικαίου (ή της έλλειψης αυτού) και της εφαρμοζόμενης πρακτικής. Η πρόταση βασίζεται σε πάγια πρακτική. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι, ούτως ή άλλως, υφιστάμενες καταστάσεις που δημιουργήθηκαν λόγω της έλλειψης ρητών κανόνων βάσει του ισχύοντος πλαισίου, δίνεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να προβλέψουν παρεκκλίσεις για υφιστάμενες υποδομές λειτουργίας. Με βάση τα ανωτέρω, εκτιμάται ότι η τροποποίηση της οδηγίας για το αέριο μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς χωριστή διαδικασία αξιολόγησης.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρωτοβουλία δεν απαιτεί λεπτομερή εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αντικατοπτρίζουν την πρακτική της εφαρμογής σχετικά με τρίτες χώρες βασικών αρχών του ρυθμιστικού πλαισίου που καθορίζεται στην οδηγία για το

² Όπως ορίζεται λεπτομερώς στην αξιολόγηση της αναδιατύπωσης των νομοθετικών πράξεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τον σχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (προτάσεις της Επιτροπής COM(2016)864 final).

αέριο. Αυτό αποδεικνύεται κυρίως από το γεγονός ότι οι εν λόγω αρχές αντικατοπτρίζονται σε αρκετές διεθνείς συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών ή μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, και ότι εφαρμόζονται με συνέπεια σε χερσαίους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες.

- **Καταλληλότητα του κανονιστικού πλαισίου και απλούστευση**

Η πρόταση ενδέχεται να αυξήσει τις διοικητικές απαιτήσεις, αλλά μόνο σε πολύ περιορισμένο βαθμό. Δεδομένου ότι, μέσω των τροποποιήσεων, η οδηγία για το αέριο θα εφαρμοστεί στο σύνολό της εντός της δικαιοδοσίας της ΕΕ σε αγωγούς από και προς τρίτες χώρες, θα δώσει επίσης τη δυνατότητα σε νέους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες να υποβάλουν αίτηση εξαίρεσης για νέες υποδομές δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας για το αέριο. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να αυξηθεί ο αριθμός των αιτημάτων εξαίρεσης, γεγονός που συνεπάγεται απαιτήσεις για ανάληψη δέσμευσης σε διοικητικό επίπεδο εκ μέρους των εθνικών ρυθμιστικών αρχών και της Επιτροπής για τη λήψη πρόσθετων αποφάσεων εξαίρεσης. Ωστόσο, δεν πρόκειται για νέο φόρτο αλλά για υφιστάμενο βασικό καθήκον που ορίζεται στην τρίτη δέσμη νομοθετικών μέτρων για την ενέργεια (άρθρο 36 της οδηγίας για το αέριο).

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Δεν αναμένονται δημοσιονομικές επιπτώσεις από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις της οδηγίας για το αέριο.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και τη συμμόρφωση των κρατών μελών και άλλων φορέων με το μέτρο που τελικά θα θεσπιστεί, και θα λάβει μέτρα επιβολής εφόσον και όταν απαιτείται. Οι υφιστάμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές θα διασφαλίσουν την εφαρμογή της πρότασης σε εθνικό επίπεδο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Η παρούσα πρόταση διευκρινίζει το ακριβές πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για το αέριο και, κατά συνέπεια, του κανονισμού για το αέριο³ για τους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες έως τα σύνορα της δικαιοδοσίας της ΕΕ. Αυτό αφορά, μεταξύ άλλων, τις αντίστοιχες διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση τρίτων, τις ρυθμίσεις για τα τιμολόγια, τον διαχωρισμό της ιδιοκτησίας και τη διαφάνεια. Η πρόταση θα δώσει τη δυνατότητα σε νέους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες να υποβάλλουν αίτηση εξαίρεσης δυνάμει του άρθρου 36 της οδηγίας για το αέριο. Περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα των κρατών μελών να χορηγούν παρεκκλίσεις για υφιστάμενες υποδομές εισαγωγής που βρίσκονται ήδη σε λειτουργία. Για να εξασφαλιστεί συνεκτικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τους αγωγούς που διέρχονται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη, είναι απαραίτητο να καθοριστεί ποιο κράτος μέλος πρέπει να αποφασίζει για μια τέτοια παρέκκλιση.

³ Το άρθρο 3 παράγραφος 2 παραπέμπει στον ορισμό του άρθρου 2 της οδηγίας για το αέριο.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 194 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁵,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στόχοι της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου, η οποία υλοποιείται σταδιακά σε ολόκληρη την Ένωση από το 1999, είναι η παροχή πραγματικών επιλογών σε όλους τους καταναλωτές της Ένωσης, είτε είναι πολίτες είτε επιχειρήσεις, η παροχή νέων επιχειρηματικών ευκαιριών, ανταγωνιστικών τιμών, αποδοτικών επενδυτικών μηνυμάτων και υψηλότερου προτύπου παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και η ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της βιωσιμότητας.
- (2) Η οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶ και η οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ έχουν συμβάλει σημαντικά προς την κατεύθυνση της δημιουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου.
- (3) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να αντιμετωπίσει τα εναπομείναντα εμπόδια για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου τα οποία απορρέουν από τη μη εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων της αγοράς στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες. Οι τροποποιήσεις που εισάγονται με την παρούσα οδηγία θα διασφαλίσουν ότι οι κανόνες που εφαρμόζονται στους αγωγούς μεταφοράς αερίου οι

⁴ ΕΕ C της , σ. .

⁵ ΕΕ C της , σ. .

⁶ Οδηγία 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 57).

⁷ Οδηγία 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 94).

οποίοι συνδέουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζονται και στους αγωγούς από και προς τρίτες χώρες εντός της Ένωσης. Αυτό θα διασφαλίσει τη συνοχή του νομικού πλαισίου εντός της Ένωσης, αποτρέποντας παράλληλα τη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά ενέργειας στην Ένωση. Θα ενισχύσει, επίσης, τη διαφάνεια και θα παράσχει ασφάλεια δικαίου όσον αφορά το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς για τους συμμετέχοντες στην αγορά, ιδίως τους επενδυτές σε υποδομές αερίου και τους χρήστες του δικτύου.

- (4) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η προηγούμενη έλλειψη ειδικών ενωσιακών κανόνων για τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να χορηγούν παρεκκλίσεις από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας 2009/73/EK στους αγωγούς που έχουν ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας. Η σχετική ημερομηνία για την εφαρμογή των μοντέλων διαχωρισμού πέραν του διαχωρισμού της ιδιοκτησίας θα πρέπει να προσαρμοστεί στους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες.
- (5) Η εφαρμογή της οδηγίας 2009/73/EK για τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες εξακολουθεί να περιορίζεται στο εδαφικό όριο της δικαιοδοσίας της Ένωσης. Όσον αφορά τους υπεράκτιους αγωγούς, η οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται στα χωρικά ύδατα και στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες των κρατών μελών.
- (6) Συνεπώς, η οδηγία 2009/73/EK θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2009/73/EK τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο άρθρο 2, το σημείο 17 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(17) “γραμμή διασύνδεσης”: η γραμμή μεταφοράς που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών ή μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης·»

- 2) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 8, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1:

α) εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση·

β) όσον αφορά τις υποδομές από και προς τρίτες χώρες μεταξύ του συνόρου της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης με το δίκτυο της Ένωσης, εφόσον το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις [\[Υπηρεσία Εκδόσεων: ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρότασης\]](#)·

β) η παράγραφος 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«9. Εφόσον υφίστανται ρυθμίσεις που εγγυώνται ουσιαστικότερη ανεξαρτησία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς από τις διατάξεις του Κεφαλαίου IV, ένα κράτος μέλος δύναται να αποφασίσει να μην εφαρμόσει την παράγραφο 1:

α) εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση·

β) όσον αφορά τις υποδομές από και προς τρίτες χώρες μεταξύ του συνόρου της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης με το δίκτυο της Ένωσης, εφόσον το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: *ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρότασης*].»·

3) Στο άρθρο 14, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν τη μη εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 1 και να διορίσουν ανεξάρτητο διαχειριστή συστήματος ύστερα από πρόταση του ιδιοκτήτη του συστήματος μεταφοράς:

α) εφόσον στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση·

β) όσον αφορά τις υποδομές από και προς τρίτες χώρες μεταξύ των συνόρων της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης με το δίκτυο της Ένωσης, εφόσον το σύστημα μεταφοράς ανήκε σε κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: *ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρότασης*].

Ο εν λόγω διορισμός υπόκειται στην έγκριση της Επιτροπής.»·

3) Στο άρθρο 34 παράγραφος 4, προστίθεται η ακόλουθη τρίτη πρόταση:

«Εφόσον το οικείο δίκτυο καλύπτεται από τουλάχιστον ένα κράτος μέλος και τουλάχιστον μία τρίτη χώρα, τα οικεία κράτη μέλη διαβουλεύονται μεταξύ τους και με τις οικείες τρίτες χώρες, με σκοπό να διασφαλίσουν ότι, όσον αφορά το εν λόγω δίκτυο, οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται με συνέπεια έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»

4) Το άρθρο 36 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 3, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση:

«Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται στη δικαιοδοσία κράτους μέλους και μίας (ή περισσότερων) τρίτης χώρας (τρίτων χωρών), η εθνική ρυθμιστική αρχή διαβουλεύεται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν εκδώσει απόφαση.»·

β) στην παράγραφο 4 δεύτερο εδάφιο, προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη πρόταση:

«Εάν η εν λόγω υποδομή βρίσκεται επίσης στη δικαιοδοσία μίας ή περισσότερων τρίτων χωρών, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές των κρατών μελών διαβουλεύονται με τις αρμόδιες αρχές των τρίτων χωρών πριν την έκδοση απόφασης προκειμένου να διασφαλίσουν, όσον αφορά την οικεία υποδομή, τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»·

5) στο άρθρο 41 παράγραφος 1, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον Οργανισμό, ενώ σε θέματα υποδομών από και προς τρίτες χώρες να συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της τρίτης χώρας με στόχο, όσον αφορά τις εν λόγω υποδομές, τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»

6) στο άρθρο 42, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

«6. Οι ρυθμιστικές αρχές διαβουλεύονται και συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών σχετικά με τη λειτουργία των αγωγών αερίου από και προς τρίτες χώρες προκειμένου να διασφαλίσουν, όσον αφορά τις εν λόγω υποδομές, τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας έως το σύνορο της δικαιοδοσίας της Ένωσης.»

7) στο άρθρο 49, προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 9:

«Όσον αφορά τους αγωγούς αερίου από και προς τρίτες χώρες που ολοκληρώθηκαν πριν από τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη δύνανται να αποφασίσουν να παρεκκλίνουν από τα άρθρα 9, 10 11 και 32 και από το άρθρο 41 παράγραφοι 6, 8 και 10 για τα τμήματα των αγωγών που βρίσκονται μεταξύ του συνόρου της δικαιοδοσίας της Ένωσης και του πρώτου σημείου διασύνδεσης, υπό την προϋπόθεση ότι η παρέκκλιση δεν αποβαίνει σε βάρος του ανταγωνισμού ή της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς φυσικού αερίου στην Ένωση ή της ασφάλειας του εφοδιασμού στην Ένωση.

Η παρέκκλιση είναι περιορισμένη χρονικά και/ή μπορεί να υπόκειται σε όρους οι οποίοι συμβάλλουν στην εκπλήρωση των ανωτέρω όρων.

Όταν ο εν λόγω αγωγός αερίου βρίσκεται στη δικαιοδοσία περισσότερων του ενός κρατών μελών, το κράτος μέλος εντός της επικράτειας του οποίου βρίσκεται το πρώτο σημείο διασύνδεσης αποφασίζει για τη χορήγηση παρέκκλισης σχετικά με τον αγωγό.

Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν κάθε απόφαση επί παρέκκλισης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.»

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις [Υπηρεσία Εκδόσεων: ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος